

Hänvisning
VN/18541/2024Kommunikationsministeriet
kirjaamo.lvm@gov.fiKontaktperson
Gustav Blomberg, byråchef

Ärende

Utlåtande om utkastet till statsrådets förordning om ersättning för rederiers ekonomiska skador**Begäran om utlåtande**

Kommunikationsministeriet har bitt Ålands landskapsregering om utlåtande gällande utkastet till statsrådets förordning om ersättning för rederiers ekonomiska skador. Utlåtande ska vara inlämnat senast 22.12.2025.

Utkastets huvudsakliga innehåll

Förslaget är att det utfärdas en förordning av statsrådet om statsunderstöd av engångsnatur som beviljas rederier inom sjöfarten för ekonomiska skador som har orsakats till följd av de nationella reserestriktioner som infördes på grund av covid-19-pandemin. Det understöd som ska beviljas uppfyller kriterierna för statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Stödprogrammet behöver anmälas till och godkännas av Europeiska kommissionen och grundar sig på artikel 107.2 b i EUF-fördraget, enligt vilken kommissionen kan godkänna statligt stöd som förenligt med den inre marknaden för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser. Under covid-19-pandemin gav kommissionen ett meddelande om en tillfällig ram för statliga stödåtgärder, där kommissionen bekräftade att medlemsstaterna på grundval av artikel 107.2 b i EUF-fördraget kan stödja sektorer som drabbats av direkt ekonomisk skada till följd av covid-19-pandemin.

Till följd av covid-19-pandemin som började 2020 och de nationella reserestriktioner som infördes på grund av den försvagade verksamhetsförutsättningarna för finländska passagerarfartygsrederier försvagas. Den betydande minskningen av passagerarantalet på passagerarfartyg inverkade på företagens lönsamhet och ökade risken för att den för Finland viktiga och för försörjningsberedskapen kritiska passagerar- och fraktrafiken skulle stanna upp. Under covid-19-pandemin infördes olika reserestriktioner, vilka senare avvecklades stegvis. De införda reserestriktionerna i Finland påverkade omsättningen inom den finländska sjöfartssektorn avsevärt under åren 2020 och 2021.

Understödet förutsättningar

Enligt utkastet till förordning är en allmän förutsättning för att få understöd att rederiet har bedrivit passagerartrafik på ett fartyg som används för kommersiell och internationell sjötransport och som har seglat mellan den 1 juli 2020 och den 20 juni 2021 enligt följande

1. under finsk flagg under perioden den 1 juli–18 september 2020 och den 28 september 2020–20 juni 2021 på en eller flera av följande rutter:

- a. Åbo–Mariehamn/Långnäs–Stockholm, Sverige
- b. Vasa–Umeå, Sverige
- c. Mariehamn–Kapellskär, Sverige
- d. Nådendal–Långnäs–Kapellskär, Sverige

2. under finsk flagg under perioden den 28 september 2020–20 juni 2021 på följande rutter:

- a. Helsingfors–Tallinn, Estland
- b. Helsingfors, Nordsjö - Muuga, Estland

3. under finsk flagg under perioden den 1 juli 2020–12 juli 2020 och den 28 september 2020 – 20 juni 2021 på en följande rutt

- a. Helsingfors, Nordsjö–Travemünde, Tyskland

4. under alla EU- och EES-länders flagg under perioden den 1 juli–18 september 2020 och den 28 september 2020–20 juni 2021 på en följande rutt:

- a. Eckerö–Grisslehamn, Sverige

I promemorian till förordningsutkastet anges att passagerartrafiken på ovannämnda förbindelsesträckor under covid-19-pandemin har identifierats som strategiskt viktiga ur Finlands synvinkel, eftersom förbindelsesträckorna fungerar som kanaler för internationell passagerartrafik på sjörutten mellan EU:s medlemsstater och främjar regional integration. De ovannämnda etablerade förbindelsesträckor för passagerartransport gör det möjligt att tillhandahålla reguljära sjötransporttjänster. Dessutom förenar förbindelsesträckorna tätbefolkade områden med stor passagerarefterfrågan och Ålandsöarna med fastlandet.

Understöd som beviljas begränsas till de ekonomiska skador som de stödberättigade rederierna har lidit i sådan passagerartrafik som avses och under de stödberättigande perioderna. Beräkningen av de ekonomiska skadorna baserar sig på en jämförelse per stödmottagare och rutt mellan de stödberättigade rederiernas faktiska vinst eller förlust under de stödberättigande perioderna och den vinst eller förlust som baserar sig på ett alternativt händelseförlopp.

Behörighetsfördelning

Enligt 27 § 13 punkten i självstyrelselagen för Åland (FFS 1144/1991) har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om handelssjöfarten samt handelssjöfartens farleder.

Förslaget hör därmed till rikets lagstiftningsbehörighet. Däremot anses förslaget viktigt ur Ålands synvinkel med anledning av att flera av de ruttor som föreslås kunna beviljas understöd trafikeras av åländska rederier.

Ställningstagande

Landskapsregeringen bedömer att förslaget till understöd till rederierna med anledning av de ekonomiska skador som Finlands nationella Covid-19-restriktioner gav de rederier som bedriver internationell passagerartrafik är ändamålsenligt och uppfyller det syfte som anges i propositionen.

Minister

Mats Perämaa

Avdelningsjurist

Gustav Blomberg